

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально–науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економічної безпеки

07-03-363М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань та курсової роботи
з навчальної дисципліни «Банківська система»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо–професійною програмою «Фінанси, банківська
справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа, страхування та фондовий ринок»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості ННІ
економіки та менеджменту
Протокол № 1 від 03.09.2025 р.

Рівне – 2025

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та курсової роботи з навчальної дисципліни «Банківська система» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Мельник Л. В., Мощич С. З., Котик О. В. – Рівне : НУВГП, 2025. – 58 с.

Укладачі: Мельник Л. В., д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки; Мощич С. З., к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки; Котик О. В., ст. викладач кафедри фінансів та економічної безпеки.

Відповідальний за випуск: Мельник Л. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та економічної безпеки.

Керівник групи забезпечення спеціальності:

Кондрацька Н. М., к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки.

Шифри попередніх версій МВ: 06–03-154, 06-03-321

© Л. В. Мельник,
С. З. Мощич,
О. В. Котик, 2025
© НУВГП, 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

1.1. Загальні рекомендації до вивчення дисципліни

Дисципліна «Банківська система» викладається для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної та заочної форм навчання.

Метою вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з основами організації банківської системи України, механізмом формування і використання банківських ресурсів та операціями комерційних банків.

Основними завданнями дисципліни є опанування студентами основних понять, категорій, дефініцій, пов'язаних з банківською діяльністю; формування розуміння організаційної структури банківської системи, особливостей функціонування центрального та комерційних банків; засвоєння нормативно-правових засад діяльності банків та механізмів державного регулювання банківської сфери; набуття практичних навичок щодо здійснення основних банківських операцій і послуг; вивчення сучасних тенденцій розвитку банківських технологій, цифровізації та інновацій у сфері фінансових послуг, розвиток здатності застосовувати набуті знання у практичній діяльності та приймати обґрунтовані рішення.

Дисципліна «Банківська система» забезпечує отримання таких **загальних та спеціальних компетентностей** як:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного

аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК 12. Здатність ідентифікувати проблемні аспекти та обґрунтовувати пріоритетні напрями покращення функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансової системи в цілому.

СК 13. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Вивчення даного курсу дозволить студентам отримати наступні **програмні результати**:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси

домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання.

ПР 25. Застосовувати сучасні методи управління для забезпечення ефективного функціонування економічних систем з дотриманням принципу неприпустимості корупції та недоброчесності.

1.2. Навчально-методичні матеріали дисципліни

Базова література:

1. Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. Банківська система : навч. посіб. у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 184 с.

2. Банківська система : навчальний посібник / укл.: П. О. Нікіфоров, О. М. Гладчук, М. Г. Марич, М. П. Федішин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 224 с.

3. Банківська система : підручник / М. Крупка, Є. Андрущак та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки ; 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.

Допоміжна література:

4. Банківська система : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Береславська О. І., Кужелєв М. О., Ключко Л. А., Пернарівський О. В. та ін. ; за ред. О. І. Береславської. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 486 с.

5. Банківські операції і технології : навч.-метод. посіб. / уклад.: О. М. Гладчук, М. Г. Марич, А. В. Марич, М. П. Федішин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 254 с

6. Коваль Я.С. Механізми державного регулювання антикризовим управлінням економічною безпекою банківських установ України: монографія. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2020. 200 с.

7. Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України 15.12.2017 № 803-рш URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17#Text> Методичні вказівки Національного банку України з інспектування банків «Система оцінки ризиків» : Постанова Правління НБУ N 104 від 15.03.2004. URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/doc>.

8. Методичні рекомендації з управління ризиками платіжних систем. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Guidelines_risk_management_ps.pdf?v=14

9. Melnyk L. V., Trusova N. V., Shilo Z. S., Prystemskyi O. S. Credit-Investment Activity of Banks of the Ukraine: Financial

Globalization, Risks, Stabilization. *Universal Journal of Accounting and Finance*, 2021, 9(3), P. 450–468. URL: https://www.hrpub.org/journals/article_info.php?aid=11068

10. L. V. Melnyk. The Risks of Payment Systems of Banking Institutions of Ukraine. / N. V. Trusova, O. V. Hryvkiyska, O. V. Gerasymova, M. A. Treshchenko. *Universal Journal of Accounting and Finance*, 2021, 9(4), P. 637–652. URL: https://www.hrpub.org/journals/article_info.php?aid=11161

11. Мельник Л. В., Трусова Н. В., Кредитно-інвестиційна діяльність банків в контексті фінансової глобалізації. *Modern Economics*. 2025. № 51(2025). С. 235–240. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/credit-and-investment-activities-of/>

12. Про банки і банківську діяльність: Закон України № 2121-III від 07.12.00. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

13. Про Національний банк України: Закон України № 679 - XIV від 20.05.1999.

14. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України № 4452-VI від 23.02.2012 р.

15. Ушакова О. А. Банківські операції : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2021. 226 с.

1.3. Структура дисципліни

№	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
		денна форма				заочна форма			
		усьо го	в т.ч.			усьо го	в т.ч.		
			л	пр	ср		л	пр	ср
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади функціонування банківської системи									
1	Історія виникнення та розвиток банківських систем	10	2	2	6	10	-	1	9

2	Загальна характеристика банківської системи України	10	2	2	6	10	1	-	9
3	Організація діяльності комерційних банківських установ	10	2	2	6	10	1	-	9
4	Формування банківських ресурсів	10	2	2	6	12	1	1	10
	Разом за змістовим модулем 1	40	8	8	24	42	3	2	37
Змістовий модуль 2. Операційна діяльність і безпека банків									
5	Розрахунково-касові операції комерційних банків	9	2	2	5	9	-	1	8
6	Кредитні операції банків	10	2	2	6	11	1	1	9
7	Операції банків з цінними паперами	9	2	2	5	9	-	1	8
8	Зовнішнь-економічні операції комерційних банків	9	2	2	5	9	-	1	8
9	Регулювання діяльності комерційних банків	11	4	2	5	9	1	-	8
10	Фінтех: сучасний стан і напрями розвитку в Україні та світі	10	2	2	6	9	1	-	8
	Разом за змістовим модулем 2	58	14	12	32	56	3	4	49
	Всього за модулем 1	98	22	20	56	98	6	6	86
Модуль 2									
	ІНДЗ	22	-	-	22	22	-	-	22
	Всього годин	120	22	20	78	120	6	6	108

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Історія виникнення та розвиток банківських систем

Походження банків та історія розвитку банків. Особливості формування та умови функціонування банківських систем країн ринкової економіки: США, Німеччини, Англії, Італії, Японії. Особливості та етапи створення банківської системи України.

Література [1,2,3,4]

Тестові завдання:

1. Що вважається першими прообразами банківських установ?

- а) Лихварські контори
- б) Міняйли на ринках
- в) Торгові дома та храми
- г) Купецькі гільдії

2. У якій країні виникли перші банківські установи в сучасному розумінні?

- а) Франція
- б) Італія
- в) Англія
- г) Німеччина

3. Який банк вважається найстарішим у світі, що діє й сьогодні?

- а) Bank of England
- б) Banco di Napoli
- в) Banca Monte dei Paschi di Siena
- г) Banco di Roma

4. Коли був створений Банк Англії?

- а) 1600 р.
- б) 1694 р.
- в) 1750 р.
- г) 1801 р.

5. Основною функцією банків у Середньовіччі було:

- а) Надання довгострокових кредитів підприємствам
- б) Випуск паперових грошей
- в) Зберігання депозитів і переказ коштів

г) Контроль над валютним курсом

6. Що стало поштовхом до розвитку національних банків у Європі?

а) Війни та необхідність фінансування армій

б) Розвиток сільського господарства

в) Створення акціонерних компаній

г) Відкриття Америки

7. Яка подія дала поштовх розвитку банківської системи у США?

а) Війна за незалежність

б) Громадянська війна

в) Індустріальна революція

г) Велика депресія

8. Коли у світі почали активно формуватися центральні банки?

а) XVII–XVIII ст.

б) XIX ст.

в) Початок XX ст.

г) Після Другої світової війни

9. Яка функція поступово стала ключовою для центральних банків?

а) Кредитування населення

б) Регулювання грошового обігу та емісія

в) Управління банківськими ризиками

г) Встановлення процентних ставок комерційних банків

10. Що стало важливим етапом у розвитку сучасної банківської системи?

а) Введення євро

б) Відмова від золотого стандарту

в) Створення МВФ та Світового банку

г) Глобалізація фінансових ринків

Питання для обговорення:

1. Чому саме в Італії відбулося становлення перших банків у світі?

2. Як роль банків змінювалася від античності до сучасності?

3. Чи можна вважати банки більше економічними або політичними інститутами?

4. Як історичні кризи (Велика депресія, війни, фінансові обвали) впливали на розвиток банківських систем?

5. Чи можливе існування сучасного світу без банків у їхньому теперішньому вигляді?

Тема 2. Загальна характеристика банківської системи України

Роль та призначення Національного банку України (НБУ). Правовий та організаційний статус НБУ. Функції НБУ та їх характеристика. Операції, які виконує НБУ. Органи управління НБУ. Організаційна структура НБУ. Правові основи функціонування комерційних банків в Україні. Класифікація банків. Організаційна структура комерційного банку. Структура управління банку.

Література [1,2,3,4,12,13]

Тестові завдання:

1. Банківська система України функціонує за моделлю:

- а) однорівневою
- б) дворівневою
- в) трирівневою
- г) змішаною

2. Центральним банком України є:

- а) Міністерство фінансів України
- б) Державна казначейська служба
- в) Національний банк України
- г) Державний ощадний банк

3. Основні функції Національного банку України включають:

- а) Емісію національної валюти
- б) Кредитування фізичних осіб
- в) Ведення розрахунково-касових операцій
- г) Надання депозитів населенню

4. Яка структура входить до другого рівня банківської

системи України?

- а) Кабінет Міністрів
- б) Комерційні банки
- в) Верховна Рада України
- г) Рахункова палата

5. Найбільший державний банк України станом на сьогодні:

- а) Ощадбанк
- б) ПриватБанк
- в) Укргазбанк
- г) Укрексімбанк

6. Хто здійснює банківський нагляд в Україні?

- а) Верховна Рада України
- б) Міністерство фінансів
- в) Національний банк України
- г) Антимонопольний комітет

7. Яка головна відмінність державних банків від приватних?

- а) Видають кредити лише підприємствам
- б) Є повністю або частково у власності держави
- в) Працюють тільки в гривні
- г) Не мають права відкривати філії

8. Які банки відносять до спеціалізованих?

- а) Універсальні банки, що обслуговують усі сегменти
- б) Банки, які орієнтовані на окремі напрями діяльності
- в) Іноземні банки
- г) Виключно інвестиційні фонди

9. Яка установа є гарантом вкладів фізичних осіб в Україні?

- а) Національний банк України
- б) Фонд гарантування вкладів фізичних осіб
- в) Кабінет Міністрів України
- г) Державна податкова служба

10. Головна особливість сучасної банківської системи України полягає у:

- а) домінуванні іноземних банків
- б) концентрації активів у державних банках
- в) відсутності банків з іноземним капіталом
- г) повному переході до електронних грошей

Питання для обговорення:

1. Які переваги та недоліки має дворівнева модель банківської системи України?

2. Чи доцільно в Україні зберігати високий рівень присутності державних банків?

3. Як впливає політична та економічна нестабільність на функціонування банківської системи України?

4. Чи достатній рівень гарантій захисту вкладників в українських банках?

5. Які перспективи розвитку українських банків у напрямі цифровізації та інтеграції з європейським фінансовим простором?

Тема 3. Організація діяльності комерційних банківських установ

Порядок реєстрації банків. Особливості створення банку з іноземним капіталом. Порядок створення та реєстрації філій, відділень та представництв банку. Порядок одержання банківських ліцензій. Шляхи реорганізації банків. Банківські об'єднання, їх типи та порядок створення.

Література [1,2,3,7,12,13]

Тестові завдання:

1. Комерційний банк — це:

- а) державна установа, що здійснює фінансовий контроль
- б) фінансова установа, що здійснює комплекс банківських операцій з метою отримання прибутку
- в) міжнародна кредитна організація
- г) бюджетна установа, яка зберігає кошти держави

2. До пасивних операцій банку належать:

- а) видача кредитів
- б) залучення депозитів
- в) інвестиції у цінні папери
- г) валютні операції

3. Основним джерелом формування ресурсів комерційного банку є:

- а) статутний капітал

- б) депозити клієнтів
- в) кредити інших банків
- г) прибуток від діяльності

4. Який орган управління є вищим у комерційному банку?

- а) Правління
- б) Спостережна рада
- в) Загальні збори акціонерів
- г) Кредитний комітет

5. Який підрозділ відповідає за управління ризиками в банку?

- а) Казначейство
- б) Відділ кадрів
- в) Служба ризик-менеджменту
- г) Юридичний відділ

6. Що входить до активних операцій банку?

- а) Прийом депозитів
- б) Випуск акцій
- в) Надання кредитів та інвестиції
- г) Залучення міжбанківських позик

7. Хто контролює діяльність комерційних банків в Україні?

- а) Верховна Рада України
- б) Міністерство фінансів
- в) Національний банк України
- г) Антимонопольний комітет

8. Основним джерелом доходів комерційного банку є:

- а) орендна плата
- б) проценти за наданими кредитами
- в) штрафи для клієнтів
- г) державні дотації

9. Які банки називають універсальними?

- а) Ті, що працюють лише з фізичними особами
- б) Ті, що здійснюють обмежену кількість операцій
- в) Ті, що надають широкий спектр послуг усім категоріям клієнтів
- г) Ті, що належать виключно державі

10. Який документ регулює організацію діяльності комерційних банків в Україні?

- а) Господарський кодекс України
- б) Закон України «Про банки і банківську діяльність»
- в) Цивільний кодекс України
- г) Закон України «Про фінансові послуги»

Питання для обговорення:

1. Які переваги та недоліки має універсалізація діяльності комерційних банків?
2. Чи повинні банки більше орієнтуватися на корпоративних клієнтів чи на роздрібний сегмент?
3. Наскільки ефективно українські банки застосовують сучасні методи ризик-менеджменту?
4. Як цифровізація впливає на організацію діяльності комерційних банків?
5. Яку роль відіграє корпоративне управління у забезпеченні стабільності банківської установи?

Тема 4. Формування банківських ресурсів

Поняття банківських ресурсів. Власні кошти банку. Основний та додатковий капітал. Види акцій КБ. Порядок здійснення емісії цінних паперів. Порядок нарахування та виплати дивідендів. Аналіз підсумків емісії цінних паперів. Залучені кошти. Види депозитів. Запозичені кошти. Кредити НБУ. Міжбанківські кредити.

Література [1,2,3,5,14,15]

Тестові завдання:

1. Що входить до складу банківських ресурсів?

- а) лише власний капітал
- б) власний капітал та зобов'язання банку
- в) прибуток банку
- г) лише кошти клієнтів

2. Який елемент належить до власних ресурсів банку?

- а) депозити фізичних осіб
- б) статутний капітал
- в) кредити інших банків
- г) випущені облігації

3. Основним джерелом залучених ресурсів комерційних банків є:

- а) депозити клієнтів
- б) міжбанківські кредити
- в) емісія цінних паперів
- г) державні дотації

4. До запозичених ресурсів банку належить:

- а) нерозподілений прибуток
- б) кредити, отримані від інших банків
- в) резервний фонд
- г) кошти акціонерів

5. Що відображає достатність капіталу банку?

- а) співвідношення власних і залучених коштів
- б) обсяг кредитного портфеля
- в) кількість клієнтів банку
- г) рівень ліквідності

6. Який норматив встановлює вимоги до мінімального розміру капіталу банків в Україні?

- а) Господарський кодекс України
- б) Закон України «Про банки і банківську діяльність»
- в) Податковий кодекс України
- г) Цивільний кодекс України

7. Яка категорія депозитів є найбільш стабільною для банку?

- а) строкові депозити
- б) депозити до запитання
- в) міжбанківські кредити
- г) кошти на карткових рахунках

8. Чим відрізняються власні та залучені ресурси?

- а) власні формуються банком самостійно, залучені – від клієнтів та інших установ
- б) власні кошти не можуть використовуватися для кредитування
- в) залучені ресурси є безстроковими, власні – строковими
- г) власні ресурси завжди більші за залучені

9. Яке значення має резервний капітал банку?

- а) використовується для виплати дивідендів
- б) є страховим фондом для покриття збитків

в) застосовується лише для інвестицій

г) є джерелом валютних операцій

10. Основним завданням управління банківськими ресурсами є:

а) збільшення кількості клієнтів

б) забезпечення ліквідності та прибутковості банку

в) розширення мережі відділень

г) участь у міжнародних проектах

Питання для обговорення:

1. Чи повинен банк орієнтуватися більше на власний капітал чи на залучені ресурси?

2. Які ризики для банку несе надмірна залежність від депозитів фізичних осіб?

3. Чи є міжбанківські кредити надійним джерелом ресурсів у кризових умовах?

4. Наскільки ефективною є система формування резервного капіталу українських банків?

5. Як цифровізація та фінтех впливають на формування ресурсної бази банків?

Тема 5. Розрахунково-касові операції комерційних банків

Принципи проведення безготівкових розрахунків. Види рахунків. Форми безготівкових розрахунків. Види міжбанківських розрахунків. Кореспондентські відносини та кореспондентські рахунки. Розрахунки через СЕП. Приймання та видача готівки комерційними банками. Види кас. Здійснення касових операцій через банкомати. Контроль за касовими операціями

Література [1,2,3,4,5,8,10]

Тестові завдання:

1. Що таке розрахунково-касові операції банку?

а) операції з цінними паперами

б) операції з купівлі-продажу валюти

в) операції, пов'язані з проведенням платежів і обслуговуванням готівкового та безготівкового обігу

г) кредитні операції банку

2. Який документ є підставою для здійснення безготівкових розрахунків?

а) довідка з податкової

б) розрахунковий документ (платіжне доручення, вимога тощо)

в) усне звернення клієнта

г) чек із магазину

3. Хто регламентує порядок проведення розрахунково-касових операцій в Україні?

а) Міністерство фінансів

б) Верховна Рада України

в) Національний банк України

г) Антимонопольний комітет

4. Які форми безготівкових розрахунків найпоширеніші в Україні?

а) платіжні доручення та акредитиви

б) валютні свопи

в) облігації внутрішньої державної позики

г) депозити

5. Яка з операцій належить до касових?

а) відкриття поточного рахунку

б) приймання та видача готівки

в) валютний арбітраж

г) операції з вексями

6. Який інструмент використовується для розрахунків фізичних осіб?

а) акредитиви

б) депозитні сертифікати

в) платіжні картки та чеки

г) облігації

7. Що є основною метою розрахунково-касового обслуговування (РКО)?

а) отримання банком прибутку за кредитами

б) забезпечення безперебійного грошового обігу та платежів клієнтів

в) формування резервного фонду банку

г) управління банківськими ризиками

8. Який вид рахунку найчастіше використовується для проведення розрахунків підприємств?

- а) депозитний рахунок
- б) поточний рахунок
- в) кореспондентський рахунок
- г) бюджетний рахунок

9. Які сучасні технології найбільше впливають на розвиток розрахунково-касових операцій?

- а) мобільний та інтернет-банкінг
- б) емісія державних облігацій
- в) зовнішні інвестиції
- г) випуск акцій банків

10. Яка послуга відноситься до розрахунково-касового обслуговування клієнтів?

- а) надання іпотечного кредиту
- б) приймання платежів за комунальні послуги
- в) управління інвестиційним портфелем
- г) страхування ризиків

Питання для обговорення:

1. Яке значення має розвиток безготівкових розрахунків для економіки України?

2. Чи можуть електронні платежі повністю замінити готівкові операції?

3. Наскільки ефективно банки впроваджують інноваційні технології у сфері РКО?

4. Як цифровізація змінює відносини між банками та клієнтами?

5. Чи потрібні додаткові заходи державного регулювання у сфері розрахунково-касових операцій?

Тема 6. Кредитні операції банків

Сутність кредиту та його види. Принципи кредитної політики. Етапи кредитування. Кредитна угода. Оцінка кредитоспроможності позичальника. Забезпечення кредитів.

Джерела, форми погашення позичок. Кредитні ризики. Формування резервів за кредитними операціями.

Література [1,2,3,5,7,9,11,15]

Тестові завдання:

1. Кредитні операції банку — це:

- а) операції з приймання депозитів
- б) операції з видачі та погашення позик
- в) операції з купівлі-продажу валюти
- г) операції з емісії цінних паперів

2. Основне джерело доходів банку від кредитних операцій:

- а) дивіденди
- б) відсотки за наданими позиками
- в) штрафи клієнтів
- г) інвестиційний прибуток

3. Який вид кредиту надається банком для поповнення обігових коштів підприємства?

- а) іпотечний
- б) споживчий
- в) короткостроковий
- г) інвестиційний

4. Який кредит забезпечується заставою нерухомості?

- а) іпотечний
- б) бланковий
- в) комерційний
- г) консорціумний

5. Що відрізняє бланковий кредит?

- а) він видається під високі відсотки
- б) він надається без забезпечення
- в) він надається лише державним підприємствам
- г) він обов'язково видається у валюті

6. Який принцип кредитування означає, що позика має бути повернута у визначений строк?

- а) строковість
- б) платність
- в) цільовий характер
- г) забезпеченість

7. Який орган в банку приймає рішення про надання

великих кредитів?

- а) ревізійна комісія
- б) кредитний комітет
- в) спостережна рада
- г) відділ маркетингу

8. Який із наведених ризиків є основним для кредитних операцій?

- а) операційний
- б) кредитний
- в) валютний
- г) репутаційний

9. Що таке консорціумний кредит?

- а) кредит, який видає іноземний банк
- б) кредит, що надається групою банків одному позичальнику
- в) кредит під заставу депозиту
- г) короткостроковий кредит до зарплати

10. Який міжнародний стандарт регулює підходи до оцінки кредитних ризиків банків?

- а) Базельські угоди (Basel Accords)
- б) Закон України «Про банки і банківську діяльність»
- в) Міжнародний валютний кодекс
- г) Податковий кодекс України

Питання для обговорення:

1. Які ризики найбільш характерні для кредитних операцій банків в Україні?

2. Чи є доцільним активне використання бланкових кредитів у сучасних умовах?

3. Як балансувати між доступністю кредитів для бізнесу та мінімізацією ризиків банку?

4. Чи впливають високі відсоткові ставки на розвиток кредитування в Україні?

5. Які інноваційні технології (Big Data, скоринг, штучний інтелект) можуть зробити кредитні операції ефективнішими?

Тема 7. Операції банків з цінними паперами

Сутність операцій з цінними паперами та їх класифікація. Порядок розміщення акцій та облігацій на ринку, варіанти їх продажу. Використання депозитних і ощадних сертифікатів. Операції банків з векселями. Формування резерву під операції з цінними паперами. Інвестиційні ризики. Види професійної діяльності банків на ринку цінних паперів.

Література [1,2,3,5,7,15]

Тестові завдання:

1. Які з операцій відносяться до банківських операцій з цінними паперами?

- а) видача кредитів
- б) емісія, купівля-продаж та зберігання цінних паперів
- в) відкриття поточних рахунків
- г) валютні операції

2. Які цінні папери можуть випускати банки в Україні?

- а) акції та облігації
- б) векселі
- в) депозитні сертифікати
- г) всі перелічені вище

3. Що таке депозитний сертифікат банку?

- а) борговий цінний папір, який підтверджує внесення коштів на депозит у банк
- б) акція банку
- в) державна облігація
- г) гарантійний лист

4. Яка основна мета інвестиційних операцій банків з цінними паперами?

- а) отримання торгового прибутку
- б) залучення нових клієнтів
- в) забезпечення ліквідності та прибутковості банку
- г) скорочення кредитного портфеля

5. Які цінні папери належать до державних?

- а) корпоративні облігації
- б) акції приватних компаній
- в) облігації внутрішньої державної позики (ОВДП)
- г) депозитні сертифікати банків

6. Який державний орган в Україні регулює ринок цінних паперів?

- а) Верховна Рада України
- б) Національний банк України
- в) Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР)
- г) Міністерство фінансів

7. Які операції банків з цінними паперами вважаються активними?

- а) випуск акцій
- б) купівля цінних паперів для формування інвестиційного портфеля
- в) відкриття рахунків цінних паперів клієнтів
- г) обслуговування депозитних вкладів

8. Який вид ризику найбільш притаманний операціям банків з цінними паперами?

- а) кредитний ризик
- б) ринковий ризик
- в) ліквідності
- г) валютний ризик

9. Які цінні папери банки найчастіше використовують для управління ліквідністю?

- а) акції іноземних компаній
- б) векселі приватних підприємств
- в) облігації внутрішньої державної позики
- г) депозитні сертифікати інших банків

10. Що таке андеррайтинг у банківській діяльності?

- а) процес видачі кредиту
- б) страхування депозитів
- в) розміщення банком цінних паперів емітента серед інвесторів
- г) обслуговування готівкового обігу

Питання для обговорення:

1. Яку роль відіграють банки у розвитку фондового ринку України?

2. Чи повинні банки активніше інвестувати у корпоративні цінні папери чи віддавати перевагу державним?

3. Наскільки ризиковими є операції банків з акціями у порівнянні з облігаціями?

4. Чи варто українським банкам розширювати власну емісійну діяльність?

5. Як цифровізація та блокчейн-технології можуть змінити операції банків з цінними паперами?

Тема 8. Зовнішньо-економічні операції комерційних банків

Зміст валютних операцій. Форми валютних операцій. Організація операцій з торгівлі валютою. Види неторговельних операцій з валютою. Валютні ризики. Міжнародні розрахунки, їх форми. Фінансування експортно-імпортних операцій

Література [1,2,3,5,7,15]

Тестові завдання:

1. Яка з наведених операцій належить до зовнішньоекономічних?

- а) відкриття депозиту фізичною особою
- б) обслуговування акредитива у міжнародній торгівлі
- в) надання іпотечного кредиту
- г) проведення внутрішнього платіжного доручення

2. Основна функція акредитива у міжнародних розрахунках:

- а) забезпечення збереження депозитів
- б) гарантування платежу постачальнику
- в) надання кредиту імпортеру
- г) залучення валютних ресурсів

3. Який документ засвідчує факт відправки товару у міжнародній торгівлі?

- а) вексель
- б) транспортна накладна (коносамент)
- в) акредитив
- г) сертифікат відповідності

4. Який вид розрахунків найбільш безпечний для експортера?

- а) інкасо
- б) авансовий платіж
- в) відкритий рахунок
- г) акредитив

5. Який орган в Україні здійснює валютний контроль за операціями банків?

- а) Міністерство фінансів
- б) НБУ
- в) Кабінет Міністрів
- г) Державна податкова служба

6. Валютний своп – це:

- а) форма кредиту для експортерів
- б) одночасна купівля-продаж валюти з різними датами валютування
- в) переказ коштів за кордон
- г) обмін акціями між міжнародними компаніями

7. Які ризики найбільше впливають на зовнішньоекономічні операції банків?

- а) процентний ризик
- б) валютний та країновий ризик
- в) ризик ліквідності
- г) операційний ризик

8. Який з видів міжнародних розрахунків є найбільш ризикованим для експортера?

- а) акредитив
- б) інкасо
- в) авансовий платіж
- г) відкритий рахунок

9. Головна мета кореспондентських відносин банків:

- а) здійснення міжнародних розрахунків
- б) кредитування малого бізнесу
- в) проведення операцій з цінними паперами
- г) організація готівкових розрахунків

10. Яка форма міжнародних розрахунків передбачає участь банку лише як посередника без гарантій платежу?

- а) акредитив
- б) інкасо

- в) факторинг
- г) авансовий платіж

Питання для обговорення:

1. Які переваги та недоліки має використання акредитивної форми розрахунків у міжнародній торгівлі?
2. Чи здатні українські банки конкурувати з міжнародними фінансовими установами у сфері зовнішньоекономічних операцій?
3. Як впливає валютна політика НБУ на ефективність міжнародних розрахунків комерційних банків?
4. Які ризики є найбільш критичними у зовнішньоекономічній діяльності банків та як їх можна мінімізувати?
5. Яку роль відіграють міжнародні фінансові організації (МВФ, Світовий банк) у розвитку зовнішньоекономічних операцій банків України?

Тема 9. Регулювання діяльності комерційних банків

Суть, необхідність, значення та завдання банківського регулювання. Стандарти Базельського комітету з питань банківського нагляду. Форми регулювання банківської діяльності. Ризики банківської діяльності. Фінансова безпека банку. Державна служба фінансового моніторингу України. Інформаційні важелі фінансового моніторингу. Сумнівні фінансові операції. Міжнародне регулювання боротьби з відмиванням грошей. Взаємодія фінансової розвідки з банківською системою.

Література [1,2,3,6,7,8,12,13,14]

Тестові завдання:

1. Хто в Україні здійснює регулювання та нагляд за діяльністю комерційних банків?
 - а) Кабінет Міністрів України
 - б) Міністерство фінансів України
 - в) Національний банк України
 - г) Верховна Рада України

2. Основна мета банківського регулювання полягає у:

- а) збільшенні прибутковості банків
- б) забезпеченні стабільності та надійності банківської системи
- в) підвищенні рівня конкуренції на фінансовому ринку
- г) контролі за діяльністю клієнтів

3. Що таке обов'язкові резерви банків?

- а) кошти, які банки зобов'язані тримати у вигляді державних цінних паперів
- б) частина залучених коштів, яка розміщується на рахунках у НБУ
- в) капітал банку, призначений для кредитування
- г) прибуток, відрахований у резервний фонд

4. Який з нормативів НБУ обмежує рівень кредитного ризику банку?

- а) норматив ліквідності
- б) норматив достатності капіталу
- в) норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента
- г) норматив валютної позиції

5. Ліцензія на здійснення банківських операцій видається:

- а) Міністерством фінансів
- б) Верховною Радою
- в) Національним банком України
- г) Державною податковою службою

6. До непрямих методів регулювання діяльності банків належать:

- а) встановлення обов'язкових резервів
- б) адміністративні заборони
- в) процентна політика та операції на відкритому ринку
- г) видача ліцензій

7. Який міжнародний стандарт використовується для оцінки достатності капіталу банків?

- а) Базель III
- б) МСФЗ 9
- в) SOX
- г) IAS 19

8. Що таке пруденційний нагляд?

- а) перевірка дотримання банком податкового законодавства
- б) система вимог та обмежень для зниження ризиків у банківській діяльності
- в) оцінка ефективності управління персоналом банку
- г) аудит фінансової звітності

9. Хто здійснює внутрішній контроль у банку?

- а) незалежні аудитори
- б) служба внутрішнього аудиту
- в) Національний банк України
- г) Антимонопольний комітет

10. Який орган встановлює економічні нормативи для комерційних банків в Україні?

- а) Верховна Рада України
- б) Міністерство фінансів
- в) НБУ
- г) Державна казначейська служба

Питання для обговорення:

1. Чи потрібно в умовах воєнного стану посилювати чи послаблювати регулювання діяльності банків?
2. Як співвідносяться інтереси держави, банків та клієнтів при встановленні нормативів НБУ?
3. Чи є міжнародні стандарти (Базель III) придатними для застосування в українських умовах?
4. Які ризики може спричинити надмірне державне втручання в діяльність банків?
5. Як удосконалити систему нагляду НБУ для забезпечення фінансової стабільності та довіри населення?

Тема 10. Фінтех: сучасний стан і напрями розвитку в Україні та світі

Сутність і основні риси фінансових технологій (фінтеху). Формування Національним банком України стратегії розвитку вітчизняного фінтеху. Динаміка впливу фінтех-індустрії на якість та вартість обслуговування клієнтів банків та фінансових

посередників. Класифікація та основні напрями фінтех-рішень (платіжні системи, кредитні платформи, інвестиційні сервіси, цифрові банки, страхові технології тощо). Вплив фінтеху на традиційні банківські послуги і трансформацію банківської системи. Проблеми та ризики розвитку фінтеху (кібербезпека, шахрайство, правове регулювання).

Література [1,2,3,5,6,11]

Тестові завдання:

1. Що означає термін фінтех?

- а) використання цифрових технологій у фінансовій сфері
- б) розвиток інновацій у промисловості
- в) впровадження ІТ у державному управлінні
- г) застосування нових методів у бухгалтерському обліку

2. Який із напрямів є прикладом фінтеху?

- а) мобільні платежі
- б) сільськогосподарське виробництво
- в) будівництво інфраструктури
- г) роздрібна торгівля

3. Що таке neobank?

- а) банк, який спеціалізується виключно на кредитуванні
- б) фінансова установа без фізичних відділень, що працює онлайн
- в) державний банк, який впроваджує нові технології
- г) платіжна система, що працює тільки з криптовалютою

4. Яка технологія лежить в основі криптовалют?

- а) Big Data
- б) Blockchain
- в) Cloud computing
- г) Machine Learning

5. Який фінтех-напрямок пов'язаний із використанням алгоритмів для надання інвестиційних порад?

- а) Neobanking
- б) Robo-advisory
- в) Crowdfunding
- г) Insurtech

6. Що таке open banking?

- а) надання банками безкоштовних кредитів

- б) система, що забезпечує обмін фінансовими даними через API
- в) обов'язкова участь банків у міжнародних розрахунках
- г) спрощення процедури відкриття рахунків

7. Який із фінтех-секторів пов'язаний зі страхуванням?

- а) Insurtech
- б) Regtech
- в) Proptech
- г) Edtech

8. Яка країна вважається одним зі світових лідерів у розвитку фінтеху?

- а) Швейцарія
- б) Велика Британія
- в) Італія
- г) Бельгія

9. Яка проблема є найбільш актуальною для розвитку фінтеху в Україні?

- а) надлишок інвестицій
- б) нестача кваліфікованих кадрів і довіри населення
- в) обмежений попит на цифрові послуги
- г) надмірне державне фінансування

10. Що таке Regtech?

- а) застосування технологій для автоматизації дотримання фінансових регуляцій
- б) система кредитування населення
- в) цифрові гарантії для міжнародних платежів
- г) технології для страхових компаній

Питання для обговорення:

1. Які переваги та ризики фінтеху у порівнянні з традиційними банківськими послугами?
2. Чи зможе фінтех у майбутньому замінити класичні банківські установи?
3. Які кроки потрібні Україні для інтеграції у світовий фінтех-простір?
4. Як впливають криптовалюти та блокчейн на розвиток фінансової системи?

5. Чи достатньо в Україні правового регулювання для безпечного розвитку фінтеху?

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ РОЗРАХУНКІВ

Задача 1. На основі даних сайту НБУ, проведіть дослідження за два попередні роки і зробіть висновки щодо кількості банків в Україні, їх класифікації; структури зобов'язань і активів найбільших банків України.

Задача 2. Діяльність банків України за 2 півріччя поточного року характеризується такими показниками, млн.грн:

кошти суб'єктів господарювання становлять—12 800;

вклади фізичних осіб —10 250,2;

міжбанківські кредити та депозити —3 948,2;

кредити наданні суб'єктам господарювання —25 741,5;

кредити надані іншим банкам —3 355,8;

кошти бюджету та позабюджетних фондів —1111,6;

кошти від НБУ —743,0;

субординований борг —601,2;

кредити надані фізичним особам —989,1;

вкладення в цінні папери —1200.

Необхідно:

1. Згрупувати показники, які характеризують активні операції; пасивні операції.

2. Проаналізувати структуру активів і пасивів системи банків України.

Задача 3. Скласти баланс комерційного банку виходячи із наступних даних (тис. грн):

Зареєстрований статутний капітал банку — 280 000.

Кошти обласних бюджетів — 80 000.

Довгострокові кредити, які надані фізичним особам — 140 000.

Рахунки суб'єктів господарської діяльності за факторинговими операціями — 70 000.

Кошти, які надані суб'єктам господарської діяльності за

операціями РЕПО – 60 000.

Ломбардні кредити, які отримані від НБУ – 120 000.

Банкноти та монети в обмінних пунктах – 190 000.

Банкноти та монети в касі банку — 260 000.

Кошти Державного казначейства України – 40 000.

Поточні рахунки суб'єктів господарської діяльності — 200 000

Задача 4. Скласти баланс банку на основі наведених даних:

1. Банкноти та монети в касі банку 489000 грн.
2. Кореспондентський рахунок банку в НБУ 1050000 грн.
3. Короткострокові стабілізаційні кредити, що отримані від НБУ 188000 грн.
4. Нараховані витрати за короткостроковими кредитами, що отримані від НБУ 15000 грн.
5. Процентні витрати за короткостроковими кредитами, що отримані від НБУ 15000 грн.
6. Довгострокові кредити, що надані іншим банкам 63000 грн.
7. Прострочені нараховані доходи за кредитами, що надані іншим банкам 26000 грн.
8. Резерви під кредити , що оцінюються на індивідуальній основі 13000 грн.
9. Короткострокові кредити в інвестиційну діяльність, що надані суб'єктам господарювання 100000 грн.
10. Зараховані кошти на рахунку суб'єкта господарювання на вимогу 50000 грн.
11. Боргові цінні папери органів державної влади в портфелі банку на продаж 78000 грн.
12. Неамортизований дисконт за борговими цінними паперами в портфелі банку на продаж 18000 грн.
13. Короткострокові прості векселі, емітовані банком 94000 грн.
14. Неамортизований дисконт за короткостроковими цінними паперами власного боргу, емітованими банком 24000 грн.
15. Запаси матеріальних цінностей на складі 49000 грн.
16. Основні засоби 200000 грн.

17. Знос основних засобів 30000 грн.
18. Результати переоцінки основних засобів 70000 грн.
19. Емісійні різниці 29000 грн.
20. Комісійні доходи від розрахунково-касового обслуговування клієнтів 51000 грн.
21. Інші доходи 36000 грн.

Задача 5. Діяльність банку станом на 01.04 поточного року характеризується такими показниками: строкові вклади фізичних осіб – 2 734 млн. грн.; розміщені банком міжбанківські кредити (депозити) – 1 739 млн. грн.; кошти суб'єктів господарювання(депозити) – 3 536 млн. грн.; довгострокові кредити фізичним особам – 3 501 млн. грн.; кошти від НБУ(кредит “овернайт”) – 370 млн. грн.; статутний фонд – 920 млн. грн.; емісійні різниці (від розміщення акцій) – 55 млн. грн.; вкладення в дочірні компанії – 1 341 млн. грн.; резервний фонд – 235 млн. грн.; кредити, надані юридичним особам – 2 300 млн. грн.; кошти фізичних осіб на поточних (карткових) рахунках – 1 650 млн. грн.; випущені банком облігації – 1 600 млн. грн.; придбані банком ОВДП – 935 млн. грн.; споживчі кредити банку – 1 684 млн. грн.; фонд капітального розвитку – 400 млн. грн.

Необхідно згрупувати показники діяльності банку за напрямками здійснення (основними розділами балансу банку): капітал, зобов'язання та активи.

Задача 6. Розмістіть наведені нижче статті в активі чи пасиві балансу комерційного банку залежно від їхнього економічного змісту (табл. 1):

Статті балансу комерційного банку

Статті балансу	Статті балансу
Кошти в касі	Цінні папери власного боргу
Кошти на к/р в НБУ	Дебіторська заборгованість
Кошти на к/р «лоро»	Нерозподілений прибуток
Депозити в інших банках	Субординований борг
Резервний фонд	Інші активи
Кредити, надані банком	Прибуток поточного року

Векселі, враховані банком	Депозити інших банків
Факторингові кредити	Кошти на поточних рахунках клієнтів
Кошти на к/р «ностро»	Інші фонди спеціального призначення
Фінансовий лізинг	Строкові депозити
Статутний капітал	Кредити, отримані від НБУ та банків
Кредиторська заборгованість	Інші зобов'язання
Вкладення в цінні папери	
Матеріальні та нематеріальні активи	

Задача 7. Комерційний банк залучив строковий депозит у розмірі 1000 грн. на термін з 22 травня до 15 липня під відсоткову ставку 15% річних. Необхідно розрахувати суми відсоткових платежів, використовуючи різні методи визначення кількості днів.

Задача 8. Вкладник поклав у минулому році на депозитний рахунок 5 тис. грн. строком на один рік. Визначити дохід вкладника, якщо ставки за депозитними вкладами змінювалися так:

Дата	Ставка, %
з 01.01.	42
з 13.02.	30
з 01.04.	25
з 10.04.	20
з 15.07.	10
з 20.09.	15
з 15.11.	5

Щомісячний рівень інфляції в минулому році складав (%)

Січень	18,4%	Липень	14,4%
Лютий	17,3%	Серпень	14,8%
Березень	15,1%	Вересень	13,1%
Квітень	13,3%	Жовтень	13,5%

Травень	12,6%	Листопад	14,2%
Червень	13,5%	Грудень	15,3%

Чи була операція вигідною для вкладника?

Задача 9. Скласти баланс центрального банку та визначити величину власних, залучених та запозичених коштів (млн. грн.).

1. Резервний фонд	20
2. Кошти на кореспондентському рахунку в НБУ	25
3. Статутний фонд	40
4. Кредити, отримані від інших банків	17
5. Каса	13
6. Дебітори	24
7. Кредитори	5
8. Депозити фізичних осіб	36
9. Кредити іншим банкам	70
10. Спецфонди	14

Задача 10. *Підприємство взяло* кредит, взятий у банку в розмірі 150 тис. грн, терміном на 4 роки під 25 % річних. Визначте нарощену суму боргу, що має сплатити клієнт наприкінці терміну.

Задача 11. Визначити суму, яку необхідно вкласти в банк під 20 % річних, щоб за три роки наросшена сума склала 85 тис. грн.

Задача 12. На скільки років повинен бути вкладений капітал у сумі 70 тис. грн. при ставці 15 % річних, щоб первісна сума зросла на 45 тис. грн.?

Задача 13. Визначити нарощену суму, яку одержить вкладник, вклавши 10 тис. грн. під 15 % річних, через 6 місяців.

Задача 14. Внесок у сумі 3,5 тис. грн. прийнятий 1 квітня під 18 % річних. Яку суму одержить вкладник 6 жовтня того самого року?

Задача 15. На скільки днів повинен бути вкладений капітал під 20 % річних, щоб первісна сума збільшилася в 2,5 рази?

Задача 16. Визначити наращену суму внеску, якщо капітал у сумі 5000 дол. США вкладений на три роки під 8 % за складною ставкою. Відсотки нараховуються: а) 1 раз на рік; б) щомісячно, в) кожне півріччя; г) щокварталу

Задача 17. Підприємство взяло кредит в банку в сумі 400 тис. грн. строком на 60 днів. Погашало кредит у розстрочку: через 30 днів по 200 тис. грн. Визначити суму, яку сплатить підприємство банку, якщо позичковий процент становить 25% річних.

Задача 18. Підприємство взяло кредит в банку в сумі 50 тис. грн. строком на 30 днів під 15 % річних. Погасило кредит підприємство із запізненням на 8 календарних днів. Визначити суму, яку сплатить підприємство банку, якщо плата за прострочений кредит становить 0,4 % за кожен календарний день прострочки.

Задача 19. Комерційний банк залучив строковий депозит у розмірі 1500 грн. на термін з 20 травня до 25 липня під відсоткову ставку 15% річних. Необхідно розрахувати суми відсоткових платежів, використовуючи різні методи нарахування відсотків.

Задача 20. Вкладник на початку року поклав на рахунок 7000 грн. під 10 % річних. Визначити дохід вкладника за один рік, якщо протягом цього року на рахунку відбувався наступний рух коштів:

Дата	Вклад		
	Надходження	Видаток	Залишок
01.01	7000		
10.02		500	
12.04		1500	
15.06	2500		
02.09		4200	
18.12	2200		

Задача 21. Комерційний банк залучає строковий депозит юридичної особи у розмірі 75000 грн. на три місяці на термін з 05 серпня до 05 листопада за річною відсотковою ставкою 10%. Відсотки нараховуються щомісячно і сплачуються не пізніше 1-го числа кожного місяця. Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом факт/факт. Необхідно розрахувати щомісячні платежі за відсотками та платіж по закінченні дії депозитної угоди.

Задача 22. Підприємство звернулось у банк з проханням викупити рахунки фактури на суму 400 000 грн. Плата за кредит - 25% річних. Середній термін обертання коштів у розрахунках з покупцем-15 днів. Комісійна винагорода за факторингове обслуговування 5%. Необхідно розрахувати плату за факторинг.

Задача 23. У клієнта рахунок в доларах, а він хоче внести на депозит 250 000 польських злотих. Курс валют наступний:

- 1) Долари: купівля – 39,3 грн. продаж – 40,6 грн.
- 2) Польський злотий: купівля – 8,5 грн. продаж – 8,90 грн

Визначте скільки доларів клієнту потрібно вкласти на депозит.

Задача 24. На основі наведених даних проаналізувати кредитоспроможність підприємства та зробити висновок щодо доцільності надання кредиту.

Показники	Сума, тис. грн.
Актив балансу	
Основні засоби	31,0
Готова продукція	52,0
Виробничі запаси	4,0
Каса в національній валюті	1,0
Розрахунковий рахунок	5,0
Дебітори	21,0
Пасив балансу	
Статутний фонд	19,0
Фонди підприємства	15,0
Амортизаційний фонд	6,0
Довгострокові позики	57,0
Кредитори	17,0

Задача 25. Клієнт оформив овердрафт у банку, через який він отримує заробітну плату. У наступному місяці він скористався овердрафтом і отримав короткостроковий кредит у розмірі 1120 грн. За умовами договору відсоткова ставка складала 15% річних. У цьому місяці через 11 днів клієнт отримав заробітну плату в розмірі 2500 грн. Визначити кінцевий залишок коштів на рахунку клієнта після сплати кредиту.

Задача 26. За січень в касовій книзі торгівельного підприємства «Маргарита» проведені такі записи (грн.).

Ліміт каси встановлений для торгівельного підприємства «Маргарита» в розмірі 300 грн. Провести перевірку касової дисципліни підприємства банком.

Дата	№ док.	Операція	Прихід	Видаток	Залишок
		Залишок на 01.01			200
02.01	ПО1	Виручка від реалізації	420		
04.01	ПО2	Виручка від реалізації	160		
06.01	ВО1	Здано в банк		600	

09.01	ПО3	Виручка від реалізації	2500		
	BO2	Видано на заробітну плату		1400	
	BO3	Видано на поточні потреби		1200	
13.01	ПО4	Виручка від реалізації	1300		
18.01	ПО5	Виручка від реалізації	310		
20.01	BO4	Здано в банк		1600	
24.01	ПО6	Виручка від реалізації	2600		
	BO5	Оплачено підприємству «Світанок» за товари		2500	

Задача 27. Банк надав кредит у розмірі 24000 грн на 3 місяці під 24% річних. Визначити: а) плату за кредит при закінченні строку кредитування; б) плату за кредит, якщо було проведено пролонгацію строком на 1 місяць з підвищенням процентної ставки за кредит на 25% від діючої.

Задача 28. За умовами кредитного договору ставка простих відсотків у першому місяці користування кредитом дорівнювала 12 %, а в кожному наступному місяці зростала на три пункти. Визначити суму відсотків за користування кредитом розміром 800 тис. грн., який узятий на дев'ять місяців.

Задача 29. Кредит у сумі 5000 грн. виданий терміном на 2 роки під 20% річних за простою ставкою. Визначити номінальну та реальну суму боргу на кінець 2-го року, а також втрати кредитора через інфляцію. Динаміка індексів інфляції за 2 роки з розбивкою по кварталах представлена в таблиці:

Вихідні дані до задачі

1 рік	2 рік
105,3	108,2
106,8	105,6
104,5	103,2
107,6	105,8

Задача 30. Ціни на акції акціонерного товариства станом на 1 червня поточного року складали: купівля – 100 грн, продаж – 120 грн. На 1 жовтня того ж року ці акції коштували: купівля – 150 грн, продаж – 170 грн. Банком куплено 1 червня 100 акцій. Визначити доходність операції (у вигляді ефективної ставки простих процентів).

Задача 31. Банк випустив облігації з нульовим купоном. Термін погашення – 3 роки, курс облігації – 60. Визначити доходність облігації на дату погашення.

Задача 32 Визначити суму дивідендів, яку слід виплатити власникам простих і привілейованих акцій з повною участю у прибутках:

Показники	Значення
1. Кількість випущених акцій, шт.	15000
2. Загальна сума емісії акцій, грн.	300000
3. Кількість привілейованих акцій, % від загальної кількості	10
4. Фіксований дивіденд по привілейованих акціях, %	12
5. Період попередньої несплати дивідендів, роки	2
6. Маса дивіденду, грн.	120000

Задача 33. Комерційний банк випустив 40 тис. штук акцій на загальну суму 400 тис. грн, серед них привілейовані акції становлять 25% з фіксованим доходом по них 20% річних. Річний прибуток, що залишається в розпорядженні банку після сплати податків та відрахувань до фондів, становить 120 тис.грн провести розподіл дивідендів між учасниками акцій.

Задача 34. Останній раз компанія сплатила на кожну акцію дивіденд у розмірі 1,5 грн. Компанія сподівається, що її дивіденди будуть щорічно зростати на 5%. Визначити ціну акції, якщо необхідна ставка доходності за акціями становить 12%.

Задача 35. Банк випустив векселі на суму 45 тис. грн. в кількості 120 штук, із сплатою 25 % річних. Термін обігу векселя 90 днів. Визначити суму, яку клієнти сплатять банку при купівлі векселів та суму, отриману від банку, при продажу векселів.

Задача 36. Вексель на суму 500 тис. грн пред'явлений у банк за півроку до погашення. Банк для визначення свого доходу використовує дисконтну ставку, що дорівнює 20% річних. Визначити суму, виплачену власнику векселя, та суму доходу (дисконту), отриманого банком.

Задача 37. Вексель на суму 1 млн грн з терміном погашення 20.12. поточного року пред'явлений у банк для оплати 25.09. Банк врахував вексель за дисконтною ставкою 25% річних. Визначити суму, виплачену власникові векселя, та суму дисконту.

Задача 38. При оплаті пред'явленого векселя на суму 200 тис. грн., до терміну погашення якого залишилося 20 днів, дохід банку становив 2 тис. грн. Визначити ставку відсотків, використану банком при визначенні доходу.

Задача 39. Іноземна фірма має намір вкласти 300000 доларів США на термін 6 місяців. Є два варіанти вкладення коштів: євродоларовий депозит під 9 % річних або облігації внутрішньої державної позики уряду України під 23% річних. На дату інвестування спот-курс гривні становив $USD/UAH = 39,9700$.

Необхідно проаналізувати дохідність та рівень ризику кожного з напрямків вкладення коштів, а також переваги та недоліки укладання форвардного валютного контракту.

Задача 40. У таблиці наведено дані для визначення валютної позиції банку.

Вихідні дані для розрахунку валютної позиції банку, тис. грн

	Валюта		
	EUR	USD	PLN
Балансові активи	3400	1200	950
Балансові зобов'язання	1350	500	780
Позабалансові активи	300	-	180
Позабалансові зобов'язання	-	300	-
Курс НБУ грн за од.	39,2	37,0	7,05

Необхідно:

1. На підставі інформації, що наведена в таблиці, розрахувати загальну відкриту валютну позицію банку за кожною валютою.

2. Визначити розрахунок лімітів валютної позиції, їх нормативне значення та санкції за недотримання цих показників.

Задача 41. На основі звітних даних комерційного банку розрахуйте норматив поточної ліквідності та зробіть висновки щодо його виконання. Нижче наведені вимоги і зобов'язання банку з кінцевим строком погашення до 30 днів, тис. грн:

- готівкові кошти - 10 000;
- кошти на коррахунках, відкритих у НБУ - 7 000;
- строкові депозити, розміщені в НБУ - 3 000;
- боргові цінні папери в портфелі банку на продаж - 15 000;
- надані кредити - 40 000;
- строкові депозити інших банків та клієнтів - 40000.

Задача 42. Банк з капіталом в 41600 тис. грн має активи в розмірі 123000 тис. грн і на кінець року планує: операційні витрати в розмірі 6480 тис. грн, непроцентні доходи – 2410 тис. грн, податки – 1930 тис. грн. Знайти рівень прибутковості активів та процентний дохід, що забезпечив би прибутковість капіталу в 11%.

Задача 43. Скласти баланс банку та проаналізувати

платоспроможність банку.

Вихідні дані для розрахунку, тис. грн

Показники	тис.грн.
Нерозподілений прибуток	25
Готова продукція	46
Кредитори	12
Каса в національній валюті	10
Вклади до запитання	36
Нараховані доходи	124
Статутний фонд	196
Кошти в інших банках	14
Депозити юридичних осіб	98
Міжбанківські депозити	36
Цінні папери на продаж	45
Фонди банку	68
Основні засоби	78
Кредити НБУ	12
Виробничі запаси	36
Дебітори	78
Резервний капітал	59
Інші фінансові активи	85
Розрахунки за цінними паперами	36
Кошти в НБУ	62

Задача 44. Фірма уклала угоду з банком про надання позички у розмірі 200 тис. грн. терміном на два роки за таких умов: за перший рік плата за позику становить 20 % річних за простою ставкою, а в кожному наступному півріччі позичковий відсоток зростає на 1 %. Розрахувати наращену суму боргу на кінець другого року.

4. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

4.1. Загальні рекомендації до виконання ІНДЗ

Метою виконання індивідуального науково-дослідного завдання є поглиблення та систематизація теоретичних знань

студентів з дисципліни «Банківська система», формування практичних навичок аналізу функціонування банків та банківської системи в цілому, розвиток умінь застосовувати отримані знання для дослідження актуальних проблем банківської діяльності, а також вироблення аналітичного мислення і здатності формулювати обґрунтовані висновки та рекомендації щодо підвищення ефективності банківської системи в умовах економічної невизначеності.

Індивідуальне навчально – дослідне завдання передбачено навчальним планом у вигляді курсової роботи. Курсова робота виконується кожним студентом за індивідуально отриманим завданням. Зміст курсової роботи передбачає застосування отриманих теоретичних знань та набуття практичних вмінь проведення аналізу діяльності комерційного банку. Обсяг курсової роботи становить до 50 сторінок.

Курсова робота виконується в комп'ютерному варіанті. Поля: верхнє та нижнє – 2 см , ліве -2,5 см, праве – 1 см.

Шрифт 14 Times New Roman. Інтервал – полуторний.

Заголовки структурних частин курсової роботи ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, ДОДАТКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ друкують великими жирними літерами симетрично до набору. Заголовки підрозділів друкують маленькими жирними літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 3 інтервалам.

Кожну структурну частину курсової роботи починають з нової сторінки.

Нумерація сторінок в правому верхньому кутку. Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять.

Такі структурні частини курсової роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку, наприклад: «1.2.» (другий підрозділ першого розділу). У тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Ілюстрації і таблиці подаються в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу. Наприклад: Рис.1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва розміщуються послідовно під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначеннями номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Заголовки таблиці починаються з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони становлять одне речення із заголовком. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапок не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф зазначають в однині.

Формули в курсовій роботі нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань із вказанням сторінок, наприклад, [1, с.23].

В кінці курсової роботи необхідно вказати перелік використаної літератури, який формується в алфавітному порядку.

Кожне джерело у списку використаної літератури повинно бути сформоване наступним чином:

1. Прізвище та ініціали автора.
2. Повна назва роботи, місто, видавництво, рік видання,

кількість сторінок.

Для статей, що опубліковані в періодичній літературі, необхідно вказати прізвище та ініціали автора, назву статті, назву видання, рік видання, номер журналу та сторінки.

Додатки оформлюють на наступних сторінках курсової роботи. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен містити заголовок та номер. Додатки слід позначати послідовно великими літерами українського алфавіту, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ї, наприклад: Додаток А, Додаток Б і т.д. Якщо додаток продовжується на наступній сторінці, то вказують: продовження додатка А.

4.2. Оцінювання курсової роботи

Контроль виконання курсової роботи включає поточний контроль за виконанням розрахунків та захист перед комісією. Оцінка виконання та захист курсової роботи проводиться за 50 – бальною шкалою.

Теоретична частина	Розрахункова частина	Захист роботи	Сума
10	30	10	50

2. Тематика курсових робіт

Тематика КР
1. Аналіз фінансової діяльності комерційного банку.
2. Аналіз кредитних операцій комерційного банку.
3. Кредитна політика банку та напрями її удосконалення.
4. Кредитування інноваційної діяльності суб'єктів господарювання.
5. Банківське кредитування: сучасний стан та перспективи розвитку.
6. Банківський кредит та його роль в економічному розвитку регіону.
7. Валютні операції та їх місце в діяльності комерційного банку.

8. Валютні операції: сучасний стан та перспективи розвитку.
9. Аналіз депозитних операцій комерційного банку.
10. Інвестиційна діяльність банків на ринку цінних паперів.
11. Кредитний ринок, проблеми та перспективи розвитку.
12. Споживче кредитування в діяльності комерційного банку.
13. Кредитування підприємницького сектору як складова інвестиційної діяльності комерційного банку.
14. Аналіз капіталу комерційного банку та шляхи його оптимізації.
15. Аналіз активних операцій комерційного банку та напрями їх вдосконалення.
16. Місце кредиту в складі сучасних операцій комерційних банків України.
17. Місце та роль банківської системи в економічному розвитку держави.
18. Напрями організації безготівкового обігу в банках України.
19. Особливості кредитної діяльності комерційного банку в сфері АПК.
20. Перспективи розвитку розрахунково-касових операцій у банківських установах України.
21. Проблеми та перспективи розвитку банківської системи в період інтеграційних змін.
22. Стан та перспективи розвитку лізингового кредиту в Україні.
23. Стан та перспективи розвитку іпотечного кредитування в Україні.
24. Сучасні операції комерційних банків України.
25. Фінансові аспекти регулювання банківської діяльності в Україні.
26. Формування ресурсної бази банків України: стан та шляхи покращання.
27. Аналіз фінансових результатів діяльності комерційного банку.
28. Банківські ризики та методи їх зменшення.
29. Бізнес-планування діяльності банку.
30. Використання Інтернет-технологій у банківській справі.
31. Діяльність банків України на міжнародному фінансовому

ринку.
32. Платоспроможність комерційного банку та напрямки її підвищення.
33. Організація депозитарної діяльності банку на фондовому ринку.
34. Організація міжбанківських розрахунків в Україні.
35. Оцінка банком кредитоспроможності позичальника.
36. Розвиток інфраструктури фінансового ринку України.
37. Розвиток обслуговування банком корпоративних клієнтів.
38. Розвиток платіжних систем в банківській сфері.
39. Розвиток системи гарантування банківських вкладів в Україні.
40. Аналіз фінансової стійкості комерційного банку та напрями її підвищення.
41. Напрями вдосконалення управління власним капіталом банку
42. Напрями вдосконалення управління залученим капіталом банку
43. Шляхи вдосконалення кредитних операцій банку
44. Формування і розподіл прибутку банку
45. Формування витрат банку
46. Напрями вдосконалення управління активами банку
47. Напрями вдосконалення управління пасивами банку
48. Шляхи вдосконалення депозитних операцій банку

***Рекомендований план курсової роботи на тему:
«Кредитна політика банку та методи її удосконалення»***

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади кредитної політики банку

- 1.1. Сутність кредитної політики банку
- 1.2. Організація кредитної політики банку

Розділ 2. Аналіз фінансового стану банку на прикладі.....

- 2.1. Економіко – організаційна характеристика банку
- 2.2. Структурно – динамічний аналіз фінансової звітності банку
- 2.3. Коефіцієнтний аналіз фінансової звітності банку

Розділ 3. Шляхи вдосконалення кредитної політики банку на

прикладі

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Рекомендований план курсової роботи на тему: «Місце та роль банківської системи в економічному розвитку держави»

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади функціонування банківської системи України

1.1. Сутність банківської системи та її структура

1.2. Етапи розвитку банківської системи України

Розділ 2. Аналіз фінансового стану банку на прикладі.....

2.1. Економіко – організаційна характеристика банку

2.2. Структурно – динамічний аналіз фінансової звітності банку

2.3. Коефіцієнтний аналіз фінансової звітності банку

Розділ 3. Перспективи розвитку банківського сектору економіки України

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

*Рекомендований план курсової роботи на тему:
«Використання інтернет-технологій у банківській справі»*

Вступ

Розділ 1. Теоретичні аспекти використання інтернет-технологій у банківській справі

1.1. Сутність інтернет-технологій та їх нормативно-правове забезпечення

1.2. Особливості використання інтернет-технологій провідними банками України

Розділ 2. Аналіз фінансового стану банку на прикладі

2.1. Економіко – організаційна характеристика банку

2.2. Структурно – динамічний аналіз фінансової звітності банку

2.3. Коефіцієнтний аналіз фінансової звітності банку

Розділ 3. Перспективи розвитку інтернет-технологій у банківському секторі

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

3. Структура та зміст курсової роботи

Курсова робота виконується на прикладі конкретного банку і повинна включати наступні частини:

Вступ – 2-3 стор. У вступі слід коротко відобразити:

- обґрунтування актуальності теми;
- загальну мету і поставлені у роботі завдання;
- інформаційно-аналітичну базу;
- відомості про структуру і обсяг курсової роботи

Основна частина курсової роботи складається з розділів і підрозділів. Кожний розділ починають з нової сторінки.

У першому розділі (10-15 стор.) розглядають теоретичні питання щодо сутності банківської системи України та операцій комерційних банків, відповідно до тематики курсової роботи.

У другому розділі (25-30 стор.) проводять аналіз фінансового стану обраного банку за 3 роки.

Економіко – організаційна характеристика банку містить інформацію про діяльність банку, його організаційну структуру, основні техніко – економічні показники діяльності.

Таблиця аналізу техніко – економічних показників має вигляд:

Таблиця 2.1

Основні техніко-економічні показники банку за період....

Показники	Одиниці виміру	Роки			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
		1	2	3	2/1	3/2	2/1	3/2
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Процентні доходи								
Комісійні доходи								
Процентні витрати								
Комісійні витрати								

Активи								
Власний капітал								
Чисті доходи від банківської діяльності								
Прибуток (збиток) до оподаткування								
Чистий прибуток								
Сума сукупного доходу								
Рентабельність активів								
Рентабельність капіталу								

Структурно – динамічний аналіз фінансової звітності банку
включає в себе:

Аналіз показників доходів та витрат банку;

Аналіз активів банку;

Аналіз зобов'язань банку;

Аналіз власного капіталу банку.

Таблиця 2.2

Аналіз показників доходів та витрат банку за 1-3 рр.*

Показники	Роки			Відхилення			
				Абсолютне, тис. грн.		Відносне, %	
	1	2	3	2/1	3/2	2/1	3/2
1	2	3	4	5	6	7	8
Процентні доходи							
Процентні витрати							
Чистий процентний дохід/витрати							
Комісійні доходи							
Комісійні витрати							
Чистий прибуток/збиток від операцій із фінансовими інструментами							
Чистий прибуток/збиток від							

операцій з іноземною валютою							
Чистий прибуток/збиток від переоцінки іноземної валюти							
Чистий прибуток/збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості							
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів							
Чистий (прибуток)/збиток від(зменшення)/збільшення резервів за зобов'язаннями							
Інші операційні доходи							
Витрати на виплати працівникам							
Витрати зносу та амортизація							
Інші адміністративні та операційні витрати							
Витрати на податок на прибуток							
Усього сукупного доходу за рік							

* Показники таблиці 2.2 повинні відповідати даним фінансової звітності банку

Таблиця 2.3

Аналіз активів банку за період ...*

Показники	Роки						Відхилення			
	1		2		3		2/1		3/2	
	сума, тис. грн	част ка, %	сума тис. грн	част ка, %	сума тис. грн.	част ка, %	у сумі, тис. грн	у %	у сумі, тис. грн	у %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Грошові кошти та їх еквіваленти										
Кредити та заборгованість банків										
Кредити та заборгованість клієнтів										
Інвестиції в цінні папери										

Інвестиційна нерухомість										
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток										
Основні засоби та нематеріальні активи										
Інші активи										
Необоротні активи, утримувані для продажу та активи групи вибуття										
Всього активів										

* Показники таблиці 2.3 повинні відповідати даним фінансової звітності банку

Таблиця 2.4
Аналіз зобов'язань банку за період ...*

Показники	Роки						Відхилення			
	1		2		3		2/1		3/2	
	сума, тис. грн	частка, %	сума, тис. грн	частка, %	сума, тис. грн	частка, %	у сумі, тис. грн	у %	у сумі, тис. грн	у %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Кошти, отримані від НБУ										
Кошти банків										
Кошти клієнтів										
Інші залучені кошти										
Відстрочені податкові зобов'язання										

Резерви за зобов'язаннями										
Інші зобов'язання										
Субординований борг										
Всього зобов'язань										

* Показники таблиці 2.4 повинні відповідати даним фінансової звітності банку

Таблиця 2.5

Аналіз власного капіталу банку за період ...*

Показники	Роки.						Відхилення			
	1		2		3		2/1		3/2	
	сума, тис. грн.	част ка,%	сума, тис. грн.	част ка, %	сума, тис. грн.	част ка, %	у сумі, тис. грн	у %	у сумі, тис. грн	у %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Статутний капітал										
Емісійні різниці										
Незареєстрований статутний капітал										
Інший додатковий капітал										
Резервні та інші фонди банку										
Резерви переоцінки										
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)										
Всього власного капіталу										

* Показники таблиці 2.5 повинні відповідати даним фінансової звітності банку

Коефіцієнтний аналіз фінансової звітності банку, за допомогою якого можна з'ясувати якісні характеристики активів і пасивів, передбачає визначення наступних показників:

Таблиця 2.6

Коефіцієнтний аналіз фінансової стійкості банку за період...

Показники	Роки			Відхилення			
				Абсолютне		Відносне, %	
	1	2	3	2/1	3/2	2/1	3/2
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт надійності							
Коефіцієнт фінансового важеля							
Коефіцієнт мультиплікативного капіталу							
Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів							
Коефіцієнт захищеності власного капіталу							

Таблиця 2.7

Коефіцієнтний аналіз ділової активності банку за період...

Показники	Роки			Відхилення			
				Абсолютне		Відносне, %	
	1	2	3	2/1	3/2	2/1	3/2
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт активності залучення і запозичення коштів							
Коефіцієнт активності залучення депозитів							
Коефіцієнт активності залучення строкових депозитів							
Коефіцієнт активності залучення коштів до запитання							
Загальна кредитна активність (відношення наданих кредитів до загальних активів)							

Коефіцієнт використання залучених коштів (відношення наданих кредитів до залучених коштів);							
Додатковий коефіцієнт використання залучених коштів (відношення активів до залучених коштів).							

Таблиця 2.8

Коефіцієнтний аналіз ліквідності банку за період....

Показники	Роки			Відхилення			
				Абсолютне		Відносне, %	
	1	2	3	2/1	3/2	2/1	3/2
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт миттєвої ліквідності							
Коефіцієнт мобільності високоліквідних активів							
Коефіцієнт загальної ліквідності зобов'язань банку							
Коефіцієнт ресурсної ліквідності зобов'язань							
Коефіцієнт ліквідного співвідношення виданих кредитів і залучених депозитів							
Коефіцієнт генеральної ліквідності зобов'язань							

Таблиця 2.9

Економічні нормативи діяльності банку

Показник	Нормативне значення	Рік 1		Рік 2	
		по системі	банк	по системі	банк
Норматив адекватності регулятивного капіталу (H2)	>10%				
Норматив достатності основного	>7%				

капіталу (H3)					
Норматив короткострокової ліквідності (H6)	>60%				
Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR)	>90%				
Норматив коефіцієнта покриття ліквідністю за всіма валютами (LCR _{ВВ})	>100%				
Норматив коефіцієнта покриття ліквідністю в іноземній валюті (LCR _{ів})	>100%				
Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (H7)	<2%*				
Норматив великих кредитних ризиків (H8)	<800%				
Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (H9)	<25%				
Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (H11)	<15%				
Норматив загальної суми інвестування (H12)	<60%				

У третьому розділі (9-10 стор.) на основі проведеного аналізу надаються рекомендації, пропозиції з організації банківських операцій на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також висновків у другому розділі дослідження.

Висновки (2-3 стор.) містять найважливіші результати, одержані в курсовій роботі та рекомендації щодо покращення фінансового стану банку.

Список використаних джерел повинен містити не менше 30 джерел. Список використаних джерел слід розміщувати одним з таких способів: 1) в порядку появи посилань у тексті; 2) в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема, потрібну інформацію можна

одержати з ДСТУ 8302: 2015 «Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання».

У **додатках** має бути представлена фінансова звітність банку за три роки, на основі якої проводився аналіз.